

Výstava
o transformativním
vzdělávání

Kořínky
míří dolů,
rostlinka
stoupá
vzhůru

18/3—31/8

Galerie Hraničář

Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj. Každý den odpoledne si zdřímni. Když vyraziš do světa, dávej pozor na auta, chytň někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě. Nepřestávej žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku – kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví.

Robert Fulghum, z knihy
*Všechno, co opravdu potřebuju znát,
jsem se naučil v mateřské školce*

Půlroční výstavní program vzniká jako komentář k tématu současného vzdělávání a svou koncepcí se chce připojit k myšlenkám a principům kritické pedagogiky. Výrazným motivem projektu je pohled na prožívání procesu vzdělávání skrze vlastní tělo. Jaké vytváří školní prostředí podmínky pro to, jak vnímáme sebe sama a svou pozici ve světě kolem nás? Patří sem odkazování se na estetiku a architekturu škol, na otázky zaměřené na to, jak nás tyto struktury omezují a proměňují naše těla. Tělo má zásadní význam v tom, jak se cítíme, zda jsme soustředění či motivováni a v průběhu života je vystaveno nejružnějším formám kontroly, normativnímu pohybu, chování i myšlení.

Kořínky vychází z volné inspirace a vybraných výsledků kolektivního projektu s názvem Futuropolis: Škola emancipace, jejichž výstupy jsou určeny vzdělávacím institucím a jsou kritické, ne však opoziční. Projekt v Galerii Hraničář reaguje na aktuální potřebu vzdělávat generaci, která bude tvořit svět fungující pro všechny, a proto se zaměřuje na zprostředkování inspirace jiných přístupů ke vzdělávání – vybízí k experimentu, který kombinuje metody systémového myšlení a myšlení o budoucnosti s důrazem na zapojení emocí, smyslů, umění a imaginace (Laborať ideální školy).

TĚLO JE JAKO ÚLOŽIŠTĚ

Současnou veřejnou diskusi provládá různé motivace a přístupy ke vzdělávání, ve kterém se klade důraz, více než na pouhé získávání znalostí, hlavně na osvojování si potřebných kompetencí pro 21. století, jakými jsou například spolupráce, tolerance a empatie, schopnost rychle reagovat a ověřovat si informace, osobní angažovanost, schopnost rychle reagovat na změny či práce s vlastními emocemi. Potřeba odhlédnout od výkonostního zaměření vzdělávacího systému směrem k pěstování tzv. soft-skills, tedy měkkých dovedností jako součást procesu učení se, jde ruku v ruce s celospolečenskou potřebou začít aktivně promýšlet a vytvářet podmínky pro udržitelnou a demokratickou budoucnost.

Vše, čím na nás škola jako celek působí – způsob výuky, hodnocení, psaná i napsaná pravidla, vzorce chování, námi jednoduše neprochází, ale zachytává se, nabaluje se jako sněhová koule a ukládá se do našeho těla. Ovlivňuje naši celkovou fyzickou i psychickou kondici. Učíme se tam vůbec, jak pečovat o své tělo a emoce?

„Žvýkání žvýkaček je ve škole zakázáno.“

„Žáci dodržují stanovený zasedací pořádek.“

„Uvolňování žáků na WC během vyučování je dovoleno výjimečně.“

(ze školního řádu jedné z ústeckých základních škol)

To, jak se máme ve škole chovat, určuje školní řád a architektonické uspořádání třídy i celé školní budovy. Udržování těla pod kontrolou se škole daří, jednoduše k tomu plošně stačí i dlouhé sezení v lavicích. Proklamovaná idea, že škola připravuje své studující na svět tam venku, se smrkne do odevzdaného plnění stanovených pokynů. Tělo je tak zkrátka upozaděno na úkor studijního výkonu a spolu s ním i možnosti projevit se a mluvit o tom, jak se cítíme ve vlastním těle.

Umíme si představit, jak by to mohlo fungovat jinak? V duchu transformativního vzdělávání přemýšlíme o škole jako o místu, které je inspirativní, nelimituje nás v myšlení ani pohybu a je spojnicí mezi námi a světem. Učí nás vzájemnému respektu a toleranci jinakosti, která je všem společná. Aktivování těla můžeme vnímat jako cestu k rozpočívání myšlení, napojování se na dané prostředí, zapojení emocí, nálad, smyslů a vystřihání se ze sítě racionality a výkonostních cílů, na kterou je dnešní vzdělávání tak koncentrováno.

„Klečení, sezení na podlaze, stání nebo dokonce ležení při školní práci a svobodná volba těchto pozic žákem samotným jsou pro nás stále šokující představou, ačkoliv jejich přijetí by nebylo ničím jiným, než respektováním fyziologických potřeb a také v řadě zahraničních škol se s tím běžně setkáváme. Velmi důležitá je možnost pracovat vlastním tempem.“ – NEMES, Svoboda ve vzdělání a česká škola, Návrh projektu změny vzdělávacího systému v České republice z roku 1991

LABORAŤ IDEÁLNÍ ŠKOLY: PROSTŘEDÍ, KTERÉ PEČUJE O TĚLO, EMOCE, VZTAHY I ZPŮSOB UČENÍ (SE)

Laborať v prvním patře Galerie Hraničář se vymezuje vůči prostředí běžné školní třídy, která je svým způsobem konstruována jako nástroj kontroly, přehlednosti a vyžaduje poslušnost těla. Radim Šíp to ve své publikaci zabývající se stavem současné pedagogiky nazývá *disciplinací prostorem*, která umožňuje *normovat, homogenizovat a vylučovat*.

Site-specific instalace rozšířené organicky tvarované platformy je doplněná mobilními prvky, které mohou být využívány různým způsobem – sezení, prolézání, stavění, vše k dosažení vlastního pohodlí. Výrazným barevným a také interaktivním prvkem jsou velké plyšové postavy Jany Kučerové, které v rámci výstavy i doprovodného programu poskytnou návštěvníkům možnost odpočinout si, obejmout je nebo se jím svěřit.

Koncepce Laboratoře se opírá o myšlenky inovativní vzdělávací platformy Futuropolis: Škola emancipace a pracuje s metodickými plakáty vytvořenými na důležitá, ve škole často opomíjená témata. Těmi jsou klima, gender, škola, zdraví a nerovnosti. V rámci jednotlivých setkání se skupinami dětí se budeme soustředit na to je otevřít a nabídnout prostor pro společné uvažování a diskusi nad nimi.

Futuropolis: Škola emancipace staví na základech kritické pedagogiky Paula Freireho a kombinuje ho s metodami systémového myšlení a myšlením o budoucnosti. Důraz také klade na zapojení emocí, smyslů, umění a imaginace. Myšlenkou projektu je podpora toho, aby se žáci vnímali a stali se aktivními hybateli dění kolem sebe a školou považovali za místo, které jim k tomu dopomůže. *Vizí Futuropolis je tvořit vzdělávání, které budou žáci a žákyně považovat za smysluplné a které je vybaví dovednostmi empatie, kritického či systémového myšlení a vizionářstvím, aby mohli*vy tvořit svět budoucnosti, ve kterém si přejí žít.*

TĚLO, IMAGINACE A NOVÁ ZKUŠENOST

Imaginace je schopnost představit si, jak by věci mohly fungovat jinak a lépe. Je to prostor pro promýšlení nových způsobů fungování světa, společnosti, institucí i nás samotných. V pojetí kritické pedagogiky je imaginace prostředkem pro řešení určitého problému, který se snažíme vyřešit a představit si, jak by vypadala budoucnost, pokud bychom pro něj našli řešení.

Odklonění pozornosti od vnějšího světa, jeho podnětů, stresu, únavy a každodenní rutiny umožňuje denní snění, které je úzce provázáno se schopností imaginace. Může se jednat o představy tělesných vjemů, emocí nebo vnitřních monologů často o nesplněných přáních. Úloha denního snění je tedy kompenzační, umožňující kriticky přehodnocovat stávající stav a tvořit vize o světě, po kterém toužíme. Látkový kruh s rukávy z *Pracovní stanice denního snění* Evy Kořátkové je prostorem pro kolektivní i individuální snění a imaginování doprovázené audiopříběhy převážně dětských vyprávěčů, které nabízí různé scénáře, jak fungovat svobodnějším, inkluzivnějším a empatictější způsobem. Zároveň se v pravidelných intervalech ozývá hlas průvodkyně, který pomáhá návštěvníkům v řízeném snění s cílem otevřít ustálené režimy vnímání, aktivovat představivost a zapojit smysly.

Surrealisticky působící nástěnka s různými předměty vychází z filmu Evy Kořátkové *Žaludek světa*. V něm je svět navržen jako žaludek, který je zase naplněný dalšími žaludky a věcmi, které požírá. Svět se stává jakýmsi tělem, které se proměňuje a noří se samo do sebe. Zavěšené předměty staticky dřímající ve svých tělech tak tvoří asociativní kulisu reflektující stav naší společnosti a skrze metaforu promlouvají o jejím vnitřním i vnějším uspořádání. O tlacích, které vyvolává. O strukturách, kontrole a korekci jako o nástrojích moci.

V instalaci *Blížkost cizinců* nám Barbora Kleinhamplová rovněž nabízí možnost participativní formou skrze jednoduché cvičení s umělou paží zkoumat neuroplasticitu a nové cesty vlastního mozku. Neurony se jako stromy neustále posilují, větvi své výběžky nervových buněk a vytváří nové spoje, kterými si posílají živiny a signály pro společnou tvorbu vzpomínek. Mozek má přibližně 86 miliard neuronů a každý neuron má 7 až 10 tisíc synapsí (spojů),

kterými komunikuje se zbývajícími. A právě synapse jsou místa, kde probíhá komunikace a také ukládání paměti. Neuroplasticita, neboli schopnost mozku měnit se, je umožněna právě díky synapsím, které se neustále mění, zanikají a za určitých podmínek i rostou jako houby po dešti. Každá z nich se může stát úložištěm pro novou informaci a vzpomínku.

ZE ŠKOLY SI NEODNÁŠÍME JEN ZNÁMKY

Školní prostředí je důležitým faktorem pro vytvoření sebepojetí. Po usazení do školních lavic hned záhy přichází neustálé porovnávání sebe sama a svého výkonu s ostatními. Snaha, čas a energie investovaná do učení se se začnou zjednodušovat do symbolu, který slouží jako rychlá, ale v mnoha ohledech nedostatečná a nepřesná informace o tom, co jsme se doopravdy naučili. Co hůře, vzniká představa, že známka určuje naši osobní hodnotu. Za výsledek to má nejen roztržštěnost třídního kolektivu, soutěživost, individualismus, ale i narušení přirozené potřeby navazovat vztahy a učit se navzájem.

Ze školy si odnášíme i způsob myšlení o světě, o vztazích a o sobě samotných. Vybavuje nás souborem nezamyšlených informací – vzorci chování a reakcemi na ně, názory, schopností obstát v kolektivu, principy rozložení moci, působení na tělo a psychický stav či způsoby řešení problémů. Jde o zákulisní fungování a klima školy, které na nás působí, tzv. skryté kurikulum. Všechny návyky, které si na základě pobytu ve školním hierarchickém prostředí odnášíme, skončením docházky nemizí. Zvnitřněné informace používáme v interakci s novými kolektivy a v dalších institucích, ať už jde o práci nebo návštěvu nemocnice či úřadu.

Videozáznam performativní přednášky Jany Kapelové *Paradox akvária* je analýzou tradiční koncepce vzdělávacího systému, který klade do souvislosti s pojetím práce, učení se pracovní etice a přizpůsobováním se hierarchické struktuře společnosti. Ptá se, do jaké míry a jakým způsobem se do naší osobnosti vtačují negativní prvky výchovně-vzdělávacího systému a jaký má dosah na naše postoje nebo rozhodování se v dospělosti. Překonání pasivní odevzdanosti či zaběhnutých myšlenkových pochodů, které se zdá být podstatným programem transformace vzdělávání, je možné předejít budoucí frustraci z osobního nenaplnění (ve škole, v zaměstnání, společnosti, rodině...).

ZPĚT K PYRAMIDĚ POTŘEB

Podle Maslowovy pyramidy je seberealizace závěrečným stádiem psychologického vývoje, ke kterému může dojít pouze, pokud jsou naplněny základní lidské potřeby. V návaznosti na tuto teorii se v současné době objevuje často skloňovaný wellbeing jako stav, ve kterém můžeme v podporujícím a podnětném prostředí plně rozvíjet svůj fyzický, kognitivní, emocionální, sociální a duchovní potenciál a žít spolu s ostatními plnohodnotný a spokojený život. Není žádným tajemstvím, že psychologické problémy a nemoci se nevyhýbají ani dětem. Zařazení principů wellbeingu do škol je jedním z preventivních kroků pro zajištění harmonického průběhu školní docházky i následného života.

Prostřednictvím video-instalace *Kouzlo nevyřčeného slibu* Terezy Vinclákové vstupujeme do světa reflektujícího psychosomatické problémy jedince ve společnosti postavené na základech výkonostního systému fungování. Autorka vychází ze své zkušenosti vysokoškolského uměleckého studia se zdánlivými prvky nehierarchického prostředí, kterou přetavuje do univerzálně vypovídajícího sledu osobních událostí. Do jaké míry a jakým způsobem tělesná schránka zrcadlí traumata, emocionální prožitky a strachy? Přimlouvá se za návrat k naslouchání vlastnímu tělu, které je potřeba vyléčit z nemoci, fyzického i psychického oslabení zabraňující plně seberealizaci. Vyvzývá k osvození těla od tlaků nefunkčních modelů společnosti hlásající *musíš to vydržet* a vymanění se tak z nezdravých vztahů.

V haptických, o tělesnosti promlouvajících, reliéfech Elišky Konečné pak můžeme naleznout útěchu a zasoustředit se na rekapitulaci vlastních zkušeností a postojů k tématu vzdělávání a toho, jak se do nás otiskuje. *Fontána* nabízí pohled na jakési abstraktně pojaté fragmenty těla, nořící se do sebe nebo naopak usilující o vymanění se z vlastních hranic a získání aktivní hybné síly vně určených pravidel. V rámci *Zelené nádoby* pak můžeme uvažovat o těle jako úložišti všeho, co na něj působí, ovlivňuje ho, způsobuje zranění i uzdravuje.

K tématu je také možné přistoupit prostřednictvím poslechu audio-záznamů a příběhů jako dalších podnětných zdrojů doplňujících a rozšiřujících už tak komplikované, komplexní a mnoha emocemi protkané téma, jakým vzdělávání dozajista je. Největším smyslem a cílem vzdělávání je vychovávat schopné, otevřené a kriticky uvažující lidi, kteří budou připraveni čelit a pracovat s rychlými změnami, ať už klimatickými, společenskými či technologickými. Slovy Michaela Fullana, profesora z Torontské univerzity a odborníka na reformy vzdělávacích systémů, se vzdělávání musí stát aktérem celospolečenských změn, a proto nemůže zůstat stejné jako dřív.

Kořínky míří dolů, rostlinka stoupá vzhůru. Pečujeme o ni, nechme ji kroutit se a růst, měnit se, pohybovat se a snít.

Maro Kraus Hajrapetjan
kurátorka výstavy

Kořínky míří dolů,
rostlinka stoupá vzhůru
18/3—31/8 2023

Vystavující:
Eva Kofátková
Barbora Kleinhamplová
Jana Kapelová
Tereza Vincláková
Jana Kučerová
Eliška Konečná

Intervence:
Bronislava Orlická
Klaudie Hlavatá

Spolupráce:
Futuropolis: Škola emancipace
Re-set
Konsent

Autoři koncepce:
Maro Kraus Hajrapetjan, Martina Johnová,
Diana Mikulecká, Barbora Kropáčková,
Štefan Pecko

Kurátorka výstavy:
Maro Kraus Hajrapetjan

Vzdělávací doprovodný program:
Klára Vlachová, Angelika Králová,
Kateřina Petrásková, Olga Hochmanová,
Anna Klínkáčková

Grafický design:
Magdaléna Gurská

Galerie Hraničář
Prokopa Divíše 7
Ústí nad Labem
Út–Pá & Ne: 14–20h

#galerie.hranicar
@sal.hranicar
hranicar-usti.cz

Medailony

JANA KUČEROVÁ se své tvorbě věnuje tématům spojeným s lidskou existencí a identitou, strachem či samotou. Mezi médii, v nichž tvoří, převažuje animace, video, zvuk i textilní objekty, ze kterých autorka následně vytváří komplexní instalace. Je studentkou Fakulty umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, kde prošla ateliérem Interaktivní média a nyní pokračuje v ateliéru Objekt – Prostor – Akce. Účastnila se skupinových výstav *Sůl* v Galerii Saigon, Ostrava (2022), *Na hranici světa* v galerii Gotické dvojče, Litoměřice (2021), *CRASHTEST 10* a *CRASHTEST 11* v Muzeu umění a designu Benešov (2020, 2021).

EVA KOŤÁTKOVÁ se ve své práci dlouhodobě zajímá o kritickou pedagogiku a o různé formy moci, útlaku, kontroly či normativity, kterou společnost a instituce klade na nás a naše těla. Skrze kombinaci různých médií hledá jiné modely komunikace a sdílení, které by jednotlivcům i skupinám umožnily svobodnější, rovnocennější a empatičtější způsoby fungování. Pracuje s marginalizovanými příběhy a emocemi a ke spolupráci často zve děti. V jejich uměleckých realizacích se zrcadlí mateřská zkušenost přinášející nový vstup do dětského světa spojený s otevřením možností odlišných forem edukace i nové šance pro generace, zbavené zmíněné traumatické zátěže. Studovala na Akademii výtvarných umění a Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, kde rovněž v roce 2015 dokončila své doktorské studium. Část studia strávila na San Francisco Art Institute ve Spojených státech amerických a na Akademii der Bildenden Künste ve Vidni. Ze samostatných prezentací uvedla Národní galerie Praha výstavu *Moje tělo není ostrov* a istanbulská galerie Arter výstavu *I Sometimes Imagine I'm a Fish with Legs* (obě v roce 2023). Vystavovala také na mezinárodní výstavě současného umění Documenta 15 v Kasselu, pro kterou realizovala *Daydreaming Workstation* (2022).

BARBORA KLEINHAMPLOVÁ se ve své práci zabývá tématem lidské existence v kontextu současných politicko-ekonomických struktur. Autorka vnáší do diskuse o současné společnosti otázky o tom, jaké jsou její nemoci a emoce, a jaká je její budoucnost ve vztahu k institucím. Prostřednictvím performativních, poloinscenovaných situací zkoumá, v čem spočívá fungující společnost a jaká je role jednotlivce v jejích systémech. Často spolupracuje s lidmi z různých oborů a profesí a pracuje se zavedenými formami skupinové interakce jako jsou terapeutická či koučingová sezení. Performativitu využívá k akcentování symbolické role politiky těl v kontextu mocenských systémů společnosti. Je absolventkou Akademie výtvarných umění a Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze. Z jejích výstav jmenujme *I já přetékám* v Galerii TIC, Brno (2022), *Irresistible* v Centru současného umění FUTURA, Praha (2021), *Sickness Report* v SAVVY Contemporary, Berlín (2018) – projekt rovněž prezentovala v rámci *Bienále ve věci umění*, Praze (2022).

Eva Koťátková a Bára Kleinhamplová společně s Edith Jeřábkovou a Zuzanou Blochovou v roce 2018 založily Institut úzkosti – výzkumnou platformu pro spolupráci lidí z oblasti umění, teorie, vědy a aktivismu. IU dlouhodobě zkoumá fenomén úzkosti, který vnímá jako symptomatický stav šířící se společností. Program zahrnuje výzkum, vývoj a tvorbu různých typů umělecko-pedagogických výstupů, realizovaných ve spolupráci

s přizvanými občanskými iniciativami, vyučujícími a studujícími. V roce 2022 platforma uspořádala Veřejné slyšení ve věci vzdělávání, které se zabývalo tématem současného prostředí školy a jejího vlivu na nás.

www.institutuzkosti.cz

FUTUROPOLIS: ŠKOLA EMANCIPACE vznikla v roce 2020 ve spolupráci členek a členů neziskových organizací NaZemi a Institut úzkosti. Jejich společným cílem je vytvořit platformu pro nové promyšlení přístupu ke vzdělávání založené na metodě kombinující principy kritické pedagogiky, systémového myšlení a práci s možnými budoucnostmi. Roly školy a vzdělávání vnímají jako transformační a jako nástroj emancipace. V rámci projektu pořádají Letní školu kritické pedagogiky – druhý ročník proběhne v létě 2023. www.futuropolis.cz / www.nazemi.cz

JANA KAPELOVÁ se zaměřuje především na témata vzdělávání, práce a seberealizace. Vybízí k novému přezkoumání společenských konvencí, kterými jsme obklopeni, všimli si jejich kořenů a vlivu na nás. Autorka ve svých projektech představuje tvůrčí činnost v opozici k stereotypní povaze práce industriální doby, avšak rovněž v protikladu k práci současné, jež více než dříve zapojuje intelektuální a tvůrčí potenciál. Absolvovala Pedagogickou fakultu Trnavské univerzity a Fakultu výtvarných umění Akademie umění v Banské Bystrici. Od roku 2019 vede spolu s Ninou Vidovencovou Ateliér intermédií na VŠVU v Bratislavě a je součástí platformy Stojíme za kulturou zaměřující se na témata kulturní politiky. Realizovala několik samostatných výstav, například: *Bezpodmienečná práca – Korona*, Martin, Slovensko (2021); *Aquarium Paradox*, Praha (2018); *Nylonové kontexty*, Žilina (2017). V roce 2019 připravila v bratislavské galerii Tranzit společně s Eliškou Mazalanovou výstavní projekt *Skryté kurikulum* o vizech univerzálního vzdělávání.

TEREZA VINKLÁRKOVÁ (Gloriya Komarova) ve své umělecké praxi se věnuje společensko-globálním transformacím a jejich fenoménům. Součástí uměleckého projevu jsou instalace z upcyklovaného textilního materiálu sestávající ze safe space objektů a tzv. soft sculptures, jež se společně se strojově vyšívanými detaily staly neodmyslitelnou součástí autorčina rukopisu. Zkoumá téma péče a psychosomatických projevů v kontextu uměleckého vzdělávání a patriarchálních struktur kapitalismu. Je členkou odpočinkového kolektivu lilky_60200 a součástí galerie s názvem Cejla, která si klade za cíl vytvořit kurátorský kolektiv a platformu poskytující nový výstavní a vzdělávací prostor zaměřený především na studenty/ky a čerstvé absolventy/ky uměleckých a uměnovědných oborů. Tereza Vinklárková absolvovala Fakultu výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně. Samostatně vystavovala v Brně – *Kouzlo nevyřčeného slibu* v Galerii TIC (2022), *Too Cool To Pretend To Care* v galerii Umakart (2020), *Gloriya Komarova* v galerii Monomach (2018).

ELIŠKA KONEČNÁ se zabývá malbou a v současné době ještě výrazněji tvorbou textilních prošívaných reliéfů či objektů, kterými v obecné rovině vyjadřuje své zážitky. Její práce je založena na snaze zobrazit nedotknutelný mentální prostor a přenést ho do hmotného světa. Toto úsilí souvisí s jejím dlouhodobým zájmem o komunikaci, její podoby a hranice. Do popředí vstupuje tělesnost, intimita, smyslový a haptický rozměr jejího díla. Je absolventkou Akademie výtvarných umění v Praze. V roce 2018 absolvovala studijní stáž na Královské akademii výtvarných umění v nizozemském Haagu, následně se stala finalistkou 12. ročníku Ceny kritiky za mladou malbu 2019. V květnu 2023 připravuje svou solo výstavu v Miláně v galerii eastcontemporary

a její část přenese do pražské Polansky Gallery. Vystavovala v pražské galerii Kurzor – *Mood Spelled Backwards* (2020) nebo v galerii Berlínskej model, kde s Michalem Noskem spolupracovali na projektu *Více než dvě oči* (2020).

KLAUDIE HLAVATÁ nás seznamuje s motivem lidského těla usazeného do surreálně pojatých situací, které ztvárňuje prostřednictvím kombinace koláže, kresby a malby. Zachycuje vnitřní dialogy a pocity anonymně vystupujících postav přemáhaných určitým druhem tajemství, melancholie, strachu i nervozity. V její práci je také výrazovým prostředkem v detailu užívaná výrazná barevnost, která přispívá k naléhavosti intimních událostí.

Intervence ve foyer kavárny od 17/3

BRONISLAVA ORLICKÁ se věnuje kresbě, malbě a opensoursovému pletení na domácích strojích z 90. let. V jejím malířském přístupu můžeme sledovat dominantní práci s čistými abstraktními tvary za použití pečlivě volené barevné palety, které nás zvou do nadreálné poetiky výrazně členitého povrchu obrazu. V jejích obrazech se ztrácíme v zákonitostech nehmotného světa, kde se tělesnost rozkládá do tvárné hmoty modelované do nových forem. Nad proměnlivostí a plasticitou autorka uvažuje i v rámci tvorby jemných pletených pavučin, které doplňuje texty zpochybňující stávající systém věcí.

Intervence ve foyer kavárny od 2/6

MARO KRAUS HAJRAPETJAN je jednou z iniciátorek a zakladatelek neziskového projektu Zahálka • kulturní prostor v Teplicích, kde připravuje program zaměřený na téma vzdělávání a výchovy i výtvarný program pro děti. Druhým rokem působí jako učitelka výtvarného oboru na ZUŠ Evy Randové v Ústí nad Labem. Se svými žáky se snaží rozvíjet dialogický způsob výuky a na společných setkáních, kromě výtvarné tvorby, diskutovat nad různými současnými tématy i osobními zkušenostmi z prostředí školy. V její praxi se tak snoubí dlouhodobý zájem o vzdělávání a výtvarné umění i tvorbu. Výstava *Kořínky míří dolů, rostlinka stoupá vzhůru* je tak do jisté míry motivovaná její snahou téma vzdělávání zkoumat z různých úhlů pohledů a hledat nové cesty, které by mohla uplatnit ve svém působení.

IG: @zahalkateplice / @vytvarkarka

Laboratoř ideální školy

Laboratoř ideální školy je prostředí a program určený primárně dětem, který se nachází v prvním patře galerie. Prostřednictvím práce s metodickými plakáty z on-line učebnice vzdělávací platformy Futuropolis: škola emancipace se zaměřuje na témata klima, gender, škola, zdraví a nerovnosti. Laboratoř se vymezuje vůči prostředí běžné školní třídy a opírá se o myšlenky transformativního vzdělávání. V rámci jednotlivých setkání se skupinami dětí i rodičů se lektori zaměří na zmíněná témata. Program proběhne vždy v neděli odpoledne 1x za měsíc.

NE 26/3 15.00
ŠKOLA SNŮ
TÉMA ŠKOLA

NE 16/4 15.00
VNÍMAVÁ PROCHÁZKA
TÉMA KLIMA

NE 28/5 15.00
SAFE SPACE
TÉMA GENDER

NE 18/6 15.00
NENÁSILNÁ KOMUNIKACE
TÉMA NEROVNOST

Doprovodný program

ČT 13/4 18.00
VZDĚLÁVÁNÍ O KLIMATU: KDYŽ MÍT DATA NESTAČÍ

Přednáška o transformativním a neformálním vzdělávání a metodické publikaci Odvaha nerůst platformy Re-set.

PŘEDNÁŠKA

SO 22/4 14.00
DEN ZEMĚ

Komponované odpoledne pro rodiny s dětmi v komunitní zahradě Kinozahrada v ústeckém Letním kině.

HRANIČÁŘ DĚTEM

ČT 4/5 19.00
STAND UP PROTI OBTĚŽOVÁNÍ NA VEŘEJNOSTI

Šedesátiminutový workshop pod vedením odborníků z organizace Konsent. **WORKSHOP**

ČT 11/5 18.00
JAK TVOŘIT SVĚT V/PO TRANSFORMACI A JAK K TOMU VZDĚLÁVAT?

Moderovaná diskuze na téma transformativního vzdělávání ve spolupráci s Futuropolis a NaZemi.

DISKUZE

PÁ 2/6
MUZEJNÍ A GALERIJNÍ NOC

Komentovaná prohlídka výstavy a zahájení intervence umělkyně Bronislavy Orlické. Součástí programu bude také koncert dětské kapely a performance umělecké skupiny Wellnessssseskupení.

PÁ 23/6
SVATOJÁNSKÁ NOC

Komponovaný večerní program pro rodiny s dětmi v komunitní zahradě Kinozahrada v ústeckém Letním kině.

HRANIČÁŘ DĚTEM

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

Akce proběhne za účasti umělkýň nebo kurátorky v datech 27/4, 18/5 a 2/6 vždy v 18 hodin.

PROGRAM PRO ŠKOLY

Součástí výstavního projektu jsou i speciální edukační programy pro školy. Galerijsní animace se zaměřují na zpřístupnění tématu a uměleckých děl pro dětské diváky. Nabízíme i komentované prohlídky pro školní skupiny. Informace a objednávky na skoly@hranicar-usti.cz.

Změna programu vyhrazena. Pro aktuality sledujte web hranicar-usti.cz